

NGÓN ĐÒN VÔ ĐỊCH

*Truyện ngắn * Uyên Thao*

Những chiếc đèn lồng như những trái cầu lớn màu trắng hồng vừa được thắp sáng trước khách quán Ogura thì một người dừng lại chậm rãi đưa tay hất ngược chiếc nón chụp về phía sau gáy.

Ánh đèn soi tỏ khuôn mặt xạm nắng và cặp mắt có cái nhìn như xoáy thẳng vào óc người đang đối diện. Cái nhìn và thanh gươm cài treo sau lưng xóa tan mọi ấn tượng về vóc dáng tương đối thon thả của người lạ. Chủ quán như bị khuất phục ngay bởi cái uy lực vô hình tỏa ra từ người lạ, lật đật chạy thẳng tới gặp mình cúi chào.

Người lạ mỉm cười đáp lại rồi lên tiếng, giọng trầm nhưng trong và gọn, rõ từng tiếng:

- Ta mới từ Ogura tới.

Chủ quán tưởng như nghe tiếng sét nổ bên tai, luống cuống chấp tay nói một hơi dài:

- Đại vinh hạnh, đại vinh hạnh. Thưa tôn ông, chúng tôi cũng là người từ Ogura lưu lạc tới đây. Xin tôn ông nhìn kia. Tôn ông hãy nhìn bằng hiệu của quán chúng tôi. Đó, dù đi đâu, chúng tôi cũng mang theo quê hương ở bên mình. Quán chúng tôi vì vậy mà có tên Ogura.

Chủ quán nhìn chiếc chuôi gươm vươn lên khỏi vai người lạ, hạ giọng:

- Hẳn tôn ông tới đây vì kỳ Kiếm Hội tôn xưng danh hiệu Đại Vô Địch đang được tổ chức ở thị trấn Mimasaka này.

Người lạ không đáp nhưng mỉm cười. Nụ cười vừa như thay cho một câu trả lời vừa như khuyến khích chủ quán tiếp lời. Chủ quán đảo mắt nhìn quanh một vòng đoạn bước thêm một bước tới gần người lạ, giọng nghiêm trọng hơn:

- Kiếm Hội được nói là do người của võ đường Nobunaga thủ đài nhưng thực ra người thủ đài chính là đại kiếm sĩ vô địch Tadaoki. Tôn ông muốn tham gia Kiếm Hội thì nên biết về điều đó.

Người lạ nhíu mày:

- Sao lại có chuyện rắc rối vậy?

Rồi không chờ chủ quán trả lời, người lạ bước thẳng vào phía trong. Chủ quán vẫn theo bên gót. Đợi khách cởi nón và gươm xong, ông ta tiếp tục câu chuyện:

- Trong mười ngày Kiếm Hội vừa qua, võ đường Nobunaga đã phải lo tằm liệm cho 5 môn sinh rồi. Một mình kiếm sĩ Tadaoki đã lần lượt chém bay đầu tất cả những người đó.

Người lạ nhìn chủ quán thắc mắc:

- So tài để phân cao thấp sao lại chém bay đầu nhau?

Chủ quán ấp úng:

- Dạ... dạ! Đây là do ý của tướng quân Yamashita.

- Tướng quân đâu có thể xen vào luật đấu trên võ đài. Người càng nói ta càng thấy khó hiểu.

Chủ quán rồi rít gãi đầu:

- Dạ, đúng như vậy mà! Được biết tôn ông là người đồng hương nên tôi phải nói tới những chi tiết đó. Kỳ Kiếm Hội này chẳng qua giống như một âm mưu triệt hạ võ đường Nobunaga.

- Âm mưu thế nào?

- Chính tướng quân Yamashita ra lệnh tổ chức Kiếm Hội và cũng chính tướng quân chỉ định võ đường Nobunaga đứng ra chủ trì công việc thủ đài.

- Điều này có gì lạ đâu. Võ đường Nobunaga vẫn nổi danh đào tạo nhiều kiếm sĩ tài ba và có tinh thần kiếm sĩ đạo rất cao. Như vậy, họ được trao nhiệm vụ đó là đúng chứ.

Chủ quán lắc đầu:

– Tôn ông nghĩ thế là vì ở xa, không rõ nội tình thị trấn Mimasaka này ra sao. Thực ra tướng quân không ưng võ đường Nobunaga và đại kiếm sĩ Tadaoki cũng vậy. Từ mấy năm nay, cả hai người vẫn luôn luôn tìm cách gây khó dễ cho lão sư Nobunaga.

– Lý do nào đưa đến chuyện đó?

– Kể ra nhiều thứ lắm, nhưng đơn giản là lão sư Nobunaga không dễ dàng tuân theo các đòi hỏi của tướng quân Yamashita. Trong khi đó, đại kiếm sĩ Tadaoki tuy nổi danh là nhà vô địch nhưng vẫn e sợ lão sư Nobunaga.

Người lạ hỏi:

– Theo người thì nhà vô địch Tadaoki không đủ sức đấu với lão sư Nobunaga hả?

– Tôi đâu có học nghề múa kiếm mà đủ sức phân biệt ai thấp ai cao. Về điều này, tôi chỉ nghe mọi người qua lại bàn tán với nhau thôi.

– Nếu như vậy, tại sao đại kiếm sĩ lại có thể dễ dàng chém bay đầu các môn sinh của võ đường Nobunaga.

– Chuyện như thế mới được mọi người gọi là âm mưu. Bởi vì võ đường Nobunaga hiện nay đâu có khác gì rắn mất đầu. Lão sư đã xấp xỉ thất tuần lại đang trong hồi bệnh nằm liệt trên giường. Trong khi đó, các đệ tử xuất sắc đều tản mạn khắp nơi không một người nào có mặt tại đây. Tướng quân Yamashita đã chọn đúng dịp để tổ chức Kiếm Hội và đòi võ đường Nobunaga đứng ra chủ trì trong điều kiện như thế. Tôn ông thử nghĩ đó có phải là cố ý mưu hại nhau không?

Người lạ vẫn chưa hết thắc mắc:

– Nhưng sau trận thua đầu tiên của võ đường Nobunaga thì người thắng phải đứng ra thù dai tiếp chứ?

Chủ quán gãi đầu:

– Dạ, đúng là như vậy đó. Đúng là như vậy nên hồi nãy tôi mới nhắc tôn ông rằng người thù dai hiện nay chính là đại kiếm sĩ Tadaoki. Mới bữa qua, Tadaoki chém bay đầu người môn sinh thứ năm của võ đường Nobunaga.

Người lạ chậm rãi phê phán:

– Như vậy thì một phần do chính võ đường Nobunaga không hiểu rõ mình. Một người thua thì những người khác phải biết tự lượng sức chớ sao lại cứ nổi nhau đi vào chỗ chết. Và lại, đã chủ trì thì phải định luật. Tranh danh vô địch hà tất phải đấu cho đến chết.

Chủ quán nghiêng đầu nói như thì thầm:

– Đây là ý của tướng quân Yamashita mà. Tướng quân đòi hỏi phải đấu cho đến cùng và buộc võ đường Nobunaga mỗi ngày phải chọn một người lên đấu.

Người lạ thở ra một hơi dài, giọng ngán ngẩm:

– Lão sư Nobunaga tuân theo điều đó sao?

– Vương pháp làm sao không tuân? Đây là lệnh của Tướng Phủ ban ra cho tất cả con dân thị trấn Mimasaka. Lão sư Nobunaga thì cũng chỉ là một con dân thôi.

Chủ quán ngừng lời nhưng sức nhớ một điều, lại tiếp:

– Đúng ra là có rất nhiều điều lão sư Nobunaga đã không theo ý của tướng quân Yamashita, nhưng đó chỉ là những điều liên quan riêng đến bản thân tướng quân Yamashita. Chẳng hạn như lão sư đã cương quyết từ chối yêu cầu của tướng quân chọn con gái lão sư làm hầu thiếp.

Người lạ gật đầu hỏi:

– Người thầy Tadaoki là người như thế nào?

Chủ quán đảo mắt nhìn quanh thêm một lượt khắp phòng, giọng e dè:

– Ông ta đúng là một nhà vô địch, vì nhiều năm nay chưa có ai chịu nổi ông ta tới đường grom thứ mười. Nhiều khi chỉ tới đường grom thứ hai, ông ta đã hạ đối thủ rồi. Tiếc là ông ta hung ác quá và lúc này lại liên kết chặt chẽ với tướng quân Yamashita. Ông ta đã chính thức thành võ sĩ của Tướng Phủ.

Chủ quán nói tiếp gần như thì thầm:

– Khắp thị trấn Mimasaka này đều mong có ngày được thấy ông ta rụng đầu hoặc cuốn gói đi càng xa càng tốt.

Người lạ chấm dứt câu chuyện:

– Thôi, hãy nghĩ đến chuyện ăn uống của ta là vừa. Đi suốt một ngày ta đang đói và khát lắm.

*

Tiểu thư Kayo ngồi sát bên giường bệnh của lão sư Nobunaga. Chiếc giường mới được chuyển từ hậu thất ra giữa khách sảnh, đặt ngay phía trước bàn thờ và linh cữu của các môn sinh vừa tạ thế.

Một hàng đèn sáp lung linh lay động theo từng đợt gió nhẹ.

Lão sư nằm bất động như một đường ranh chia hai thế giới. Bên tay trái lão sư là một hàng linh cữu với xô tang phủ trắng. Bên tay mặt lão sư là hơn hai mươi môn sinh quý gồi, hướng về phía lão sư và cũng là phía những bạn bè vừa ra đi mãi mãi. Giữa bầu không khí trang nghiêm đượm vẻ bi thảm đó, tiếng nói của Kayo như những nhát búa đều đều động thẳng vào tim mọi người. Nàng cố thuyết phục mọi người nhưng là một cuộc thuyết phục đầy vô vọng. Một môn sinh đứng tuổi lên tiếng ngay sau khi Kayo dứt lời:

– Tôi xin thay mặt tất cả anh em nhắc lại thêm một lần là sẽ không có gì thay đổi. Đối với chúng tôi lúc này không có gì khác hơn là chấp nhận cái chết. Và chúng tôi biết rằng cái chết của chúng tôi không hoàn toàn vô ích. Trước hết, tiểu thư sẽ có đủ thời giờ cao bay xa chạy để lưu dấu lại một phần hình ảnh của sư phụ ở trong đời. Thứ nữa, có thể nhờ đó mà các sư huynh trở về còn kịp lúc để khôi phục danh dự sư môn. Ngoài quyết định này, chúng tôi dứt khoát không chịu bó tay để tiểu thư trở thành hầu thiếp của Yamashita. Nếu tiểu thư giữ nguyên ý định chỉ với mong mỏi cứu mạng sống của chúng tôi thì ngay khi tiểu thư rời võ đường để sang Tướng Phủ, chúng tôi sẽ đồng loạt bỏ mạng mình để không phải nhận cái ơn hy sinh của tiểu thư.

Kayo nghẹn ngào:

– Nhưng làm sao tôi đành bỏ mọi người để ra đi vào lúc này!

Nàng đột ngột quyết định:

– Đã thế thì chúng ta sẽ cùng chết. Tôi sẽ chờ tại đây cho tới khi cha tôi thở hơi cuối cùng. Suốt thời gian đó, tôi xin lo nhang khói cho những người bị chết dưới lưỡi kiếm của Tadaoki. Rồi sau đó, tôi sẽ xin theo cùng tất cả các anh.

Đám môn sinh nhìn nhau thăm dò ý kiến.

Giữa lúc đó, một người bước vào khách sảnh. Đó là môn sinh có phận sự canh giữ phía ngoài. Y tiến tới bên giường bệnh của lão sư Nobunaga, đưa ra một danh thiếp:

– Thừa sư phụ, có khách xin vào bái kiến.

Kayo đưa tay đón tấm danh thiếp, nói:

– Sư phụ hôn mê gần nửa ngày rồi. Nhưng anh cứ ra mời khách vào.

Nàng cúi đọc dòng chữ trên tấm danh thiếp rồi nói với mọi người:

– Khách báo danh là Akiyama, từ Ogura tới.

Kayo vừa dứt lời tựa hồ có một đợt sóng dồn xô khắp khách sảnh. Người môn sinh đứng tuổi vừa lên tiếng vội bước tới sát bên Kayo hạ giọng:

– Đây là dòng họ nổi danh về kiếm suốt mấy trăm năm rồi. Tiểu thư cần thận trọng vì chưa biết lãnh dữ ra sao.

Khách đã bước vào khách sảnh. Đó là người lạ vừa có mặt tại khách quán Ogura.

Thay vì thi lễ với mọi người, Akiyama tiến thẳng tới trước giường bệnh của lão sư Nobunaga. Với một tia nhìn thoáng qua dường như chàng đã nắm hết tình thế. Sau khi nghiêng đầu đáp lễ Kayo, chàng quì xuống trước giường lão sư lên tiếng:

– Đệ tử xin ra mắt ân sư.

Không khí khách sảnh như thay đổi hẳn. Mọi người nhìn nhau ngỡ ngác vì đây là lần đầu được thấy chàng môn sinh này và càng lạ hơn là chàng lại mang cái tên Akiyama với gốc gác Ogura.

Một câu hỏi được truyền dài từ người này qua người kia:

– Có khi nào dòng họ Akiyama học kiếm ngoài sư môn của họ không?

Chính Akiyama mau chóng giải tỏa thắc mắc đó. Chàng đứng lên lùi xa giường bệnh quay về phía đám môn sinh lên tiếng:

– Hẳn chư huynh đệ đều ngạc nhiên vì có tôi là đồng môn. Thực ra, tôi chỉ là nghĩa đệ của đại sư huynh Tajima và là một môn sinh không chính thức của sư môn.

Chàng chiếu thẳng tia nhìn vào từng khuôn mặt đối diện trong lúc tiếp:

– Đại sư huynh gặp tôi tại Hokkaido, nhờ tôi ghé qua đây coi sư môn có gặp điều gì đặc biệt không, vì đại sư huynh đang còn nhiều việc dở dang, chưa kịp trở về. Tôi có mặt tại đây đã nửa ngày và biết rõ về tất cả mọi sự. Do đó, mặc dù giữa đêm, tôi vẫn về ra mắt ân sư và xin chư huynh đệ thuận cho tôi được thay mặt gặp gỡ Tadaoki vào sáng mai.

Người môn sinh lớn tuổi ra đầu cho tất cả lui ra khỏi khách sảnh rồi mời Akiyama ngồi lại cùng mình và Kayo đàm đạo. Kayo nói:

– Đại sư huynh chưa bao giờ cho biết có một nghĩa đệ, nhất là một nghĩa đệ thuộc dòng họ Akiyama.

Akiyama quả quyết:

– Chuyện giữa tôi và đại sư huynh dài lắm, mai một sẽ xin kể lại với tiểu thư. Lúc này, tôi xin được trở lại khách quán dưỡng sức để kịp đối phó với chuyện ngày mai.

Dứt lời, chàng đứng lên cúi chào hai người.

*

Tadaoki nhíu mày lắm bầm:

– Sao trong môn đệ của Nobunaga lại có kẻ mang họ Akiyama?

Y đứng lên đi vòng vòng một cách nóng nảy. Cái tên Akiyama quả đã khiến y bối rối không ít. Nhưng cuối cùng, y vượt khỏi tâm trạng bồn chồn với sự tự trấn tĩnh:

– Ít ra mình cũng sẽ có dịp thấy rõ bản lĩnh của dòng họ này.

Y gườm gườm nhìn Akiyama khi chàng được đưa tới đối diện. Nét phong sương và ánh mắt bén như dao của chàng tạo cho y một cảm giác rờn rợn.

Dù vậy, y vẫn cố trấn tĩnh lên tiếng:

– Thể thức giao đấu có thể theo quy định và cũng có thể thỏa thuận lại giữa hai chúng ta. Chẳng hay huynh đài muốn sao?

Akiyama đáp sau một lát suy nghĩ:

– Có lẽ ta nên khởi sự đúng với nghi thức của những người cầm kiếm. Tại hạ có mang theo rượu. Tôn ông nghĩ thế nào?

Tadaoki gật gù tỏ ý thuận rồi xoay về phía sau ra đầu mang ly tới. Akiyama vội vã đón lấy chiếc ly rót đầy, trình trọng trao cho Tadaoki. Cuộc mời rượu kéo dài trong nửa khắc, mỗi người đều uống cạn ba chung lớn. Tadaoki vẫn chưa hết hoang mang nên cố kéo dài câu chuyện :

– Ta rất ngạc nhiên về việc huynh đài là môn đệ Nobunaga.

Akiyama cười thân mật:

– Tôn ông chắc chưa quên kiếm thánh Musashi đã dạy rằng “thấy được cái có là không và thấy được cái không là có mới thực sự hiểu nổi kiếm đạo”. Tại hạ học theo lời đó mà không chấp mình là ai.

Tadaoki nhếch mép mỉa mai:

– Nhưng cái gì là có, cái gì là không mới được chứ?

Akiyama vẫn giữ nguyên giọng bình thường:

– Cái có lớn nhất đối với con người là mạng sống chứ còn cái gì. Nhưng kiếm thánh Musashi cũng nói “kiếm đạo là vô ngã”, trong khi kiếm thánh Bokuden nói rõ hơn rằng “*khi cầm kiếm, đừng mưu cầu điều gì, ngoại trừ sẵn sàng nhận cái chết*”. Vậy thì cái có là mạng mình, nhưng khi cầm kiếm lại phải hiểu rằng không hề có nó. Đó là ý nghĩ của tại hạ về câu “*thấy được cái có là không*”.

– Thế còn “thấy được cái không là có” ù thì sao?

– Điều này dễ hiểu hơn nhiều. Tôn ông thử nhìn vào cái khoảng ngăn cách giữa hai chúng ta coi. Tôn ông thấy gì ở đó? Rõ ràng nó là một khoảng trống không. Nhưng chắc tôn ông cũng thấy nó đang chứa đựng muôn vàn nguy hiểm, trong đó có cả cái sống và cái chết của hai chúng ta. Chính từ trong những cái không vẫn có đủ mọi điều. Cầm kiếm mà nghĩ rằng chỉ khi nào chém được lưỡi kiếm vào người đối thủ mới là thực sự có thì chưa biết cầm kiếm.

Tadaoki nhú mày:

– Huynh đài có vẻ như đang nói quẩn quanh rồi!

Akiyama khẽ lắc đầu:

– Không đâu, tại hạ đang nói đến một điều rất thực. Từ này tới giờ, kiếm của tại hạ vẫn nằm nguyên trong bao nhưng tôn ông có thể tưởng tượng là chính tôn ông đã mất mạng rồi.

Chàng chậm dứt câu nói bằng nụ cười lạnh như băng, nụ cười ác độc chưa từng có. Tadaoki cảm thấy toàn thân nóng hực. Y đưa tay ra phía sau, nhưng Akiyama ra dấu cản lại, tiếp tục nói:

– Trận đấu không cần thiết nữa. Tại hạ có thể đứng im cho tôn ông muốn xả muốn chặt tùy tâm. Nhưng tôn ông cũng sẽ chết theo tại hạ bén gót. Bởi trong ba ly rượu mời của tại hạ đã có đủ lượng độc chất để giết tôn ông nội nửa giờ thôi.

Tadaoki hét lớn như sấm nổ, tuốt kiếm ra khỏi bao. Akiyama vẫn đứng nguyên tại chỗ nét mặt bình thản:

– Người duy nhất trên đời này cứu được tôn ông là tại hạ. Cái mạng của tôn ông lúc này là không, nhưng nó sẽ là có, tùy vào cung cách của tôn ông.

Chàng khoanh tay trước ngực tiếp:

– Cái bài học “*thấy được cái không là có*” là như thế. Nhưng ứng dụng nội bài học hay không là tùy mỗi người.

Tadaoki nửa như muốn lao tới nửa như muốn vắt kiếm đi. Akiyama chậm rãi đưa tay vào trong ngực áo lấy ra chiếc túi nhỏ. Chàng bước tới trao cho Tadaoki:

– Tôn ông hãy cầm lấy và mở ra coi. Điều đó cũng giúp tôn ông hiểu là tại hạ nói thật khi bảo không hề chấp mình là ai.

Sau một giây lưỡng lự, Tadaoki giựt chiếc túi, cầm kiếm vào bao rồi lật đật mở túi ra.

Dưới ánh nắng sớm, một vuông vải đen với chữ *Nhãn* màu đỏ thẫm hiện ra trước mắt Tadaoki. Y nhìn vuông vải như đang đứng trước một hiện tượng kinh hoàng, miệng lắp bắp:

– Thì ... thì ra ...

Akiyama tiếp lời:

– Phải, tại hạ không chỉ là môn đệ của Nobunaga mà còn là một đệ tử Ninja. Cái trò đánh độc là điều tại hạ học được của môn phái này.

Chàng đột ngột đổi giọng:

– Nhưng thôi, thời gian không còn nhiều cho tôn ông. Tôn ông phải quyết định ngay đi thôi. Điều kiện của tại hạ rất đơn giản. Chỉ cần tôn ông tuyên bố với mọi người là tôn ông không còn muốn tiếp tục những cuộc đấu như thế này và cũng không bao giờ còn muốn lưu lại thị trấn Mimasaka nữa. Tôn ông hãy thề bằng lời thề của một kiếm sĩ là không bao giờ làm ngược lại.

Tadaoki nắm chặt hai bàn tay gần giọng:

– Mi nên nhớ ta vẫn là một nhà vô địch. Mi khuất phục ta dễ vậy sao?

– Tôn ông nói rất đúng về lý thuyết vì đang ứng dụng lầm cái lời khuyên “*thấy được cái không là cái có*”. Trên thực tế thì tôn ông không bao giờ là nhà vô địch cả. Tôn ông vẫn sợ lão sư Nobunaga. Tôn ông sợ cả dòng họ Akiyama nữa. Rồi lúc này, tôn ông lại đang sợ cái chết. Tôn ông có nhiều nỗi sợ như thế mà vẫn nghĩ mình là nhà vô địch sao? Nhưng mà thôi! Nếu tôn ông không quyết định mau thì sẽ không còn đủ sức để chém tại hạ đâu, kể cả trường hợp tại hạ đứng im như thế này. Độc chất sắp phát tác rồi đó.

*

Buổi chiều hôm đó, Kayo nhận được một lá thư ngắn:

“*Kính gửi tiểu thư Kayo,*

Tôi xin lỗi đã không thể trở lại võ đường vì cần phải đi cùng với Tadaoki một đoạn đường. Thực ra ông ta cũng rất đáng thương vì còn mưu cầu quá nhiều. Chính vì vậy mà tôi dễ dàng gạt ông ta. Trên thực tế, tôi có đánh độc ông ta đâu. Tôi chỉ nói những vậy thôi. Cũng như tôi nhận nặng là đệ tử Ninja và là người của dòng họ Akiyama. Thú thật tôi chỉ là một gã học trò lêu lổng, ngày ngày lang bạt với vài tập sách cũ mà thôi. Thanh kiếm tôi đeo trên lưng là để tạo một vẻ ngoài không giống với mình. Tôi cũng xin lỗi về việc đã mạo nhận là nghĩa đệ của đại sư huynh Tajima và môn đệ võ đường Nobunaga.

Câu mong lão sư hồi phục, tiểu thư và toàn thể sư môn luôn may mắn.

Bái bút”.

*

Saigon 1995 — UT.
